

Dit artikel is verschenen in en geschreven voor het tijdschrift VAST. Het artikel is met veel aandacht en zorgvuldigheid geschreven, maar bevat informatie van algemene aard. Juridisch advies is echter altijd maatwerk. Wint u dus altijd deskundig juridisch advies in. (Lees onze disclaimer).

VAST 2021, B-031, Boudewijn Cremers, e-ISSN 2667-307X, M.A.D. Lex, [vast-online](#)

Trein botst op stilstaande tractor met aanhanger. Hoe zit het met de schade?

14 juni 2021

Op Sinterklaasdag 2007 vindt op een spoorwegovergang in Coevorden een aanrijding plaats tussen een trein en een tractor met aanhanger. De verzekeraar van de eigenaar van de tractor spreekt de producent en de dealer van de tractor aan, omdat sprake zou zijn van een defect aan de tractor. Het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden heeft op 13 april 2021 uitspraak gedaan in de procedure die partijen daarover hebben gevoerd.

De feiten

Vivat is de schadeverzekeraar van Westo. Westo heeft in januari 2007 voor afgerond € 50.000 een tractor gekocht van het merk Deutz-Fahr ('de tractor') bij de Duitse vennootschap Lankhorst. Lankhorst heeft de tractor op haar beurt gekocht bij de eveneens Duitse vennootschap SDF, de producent van deze tractoren. Medio november 2007 pleegt Lankhorst onderhoud aan de tractor. Lankhorst heeft toen onder meer filters vervangen en reparatiewerkzaamheden verricht aan de versnellingsbak. Westo heeft de tractor vervolgens weer in gebruik genomen. Vanaf de reparatie tot 5 december 2007 zijn ongeveer 100 draaiuren met de tractor gemaakt. In totaal zijn er tot deze datum ongeveer 1200 draaiuren gemaakt.

Op 5 december 2007 is de tractor door een medewerker van Westo gebruikt om een dieplader met wapeningsijzer te vervoeren van de vestiging van Westo in Coevorden naar een locatie 3 kilometer verderop. Tijdens deze rit moest de tractor een verhoogde spoorwegovergang oversteken. Nadat de tractor het grootste deel van de overgang was gepasseerd, maar de dieplader nog op de rails stond, sloeg de motor van de tractor af en bleef de dieplader op het spoor stilstaan. Na enkele minuten is een passagierstrein van NS op de dieplader gebotst en ontspoord. De trein is daarbij beschadigd en ook de spoorwegbeveiliging, eigendom van ProRail, liep schade op. Zie een paar foto's van het ongeval, gepubliceerd in de [Coevorder Courant](#).

Vivat heeft schade-expert GAB Robins Takkenberg opdracht gegeven om de oorzaak van het stilvallen van de motor te achterhalen en om de schade af te wikkelen. GAB geeft het onderzoek aan de tractor laten uitvoeren door HAN Automotive, een onderzoekgroep van de Hogeschool Arnhem en Nijmegen ('HAN'). In maart 2008 heeft HAN geconcludeerd dat een geknikte brandstoftoevoerleiding de aanvoer van brandstof heeft belemmerd. Bij een te grote afname van brandstof, zoals bij zware belasting van de motor, wordt de brandstofslang volledig dicht gezogen, waardoor de motor afslaat. Dat is ook gebeurd toen de tractor met de dieplader de verhoogde spoorwegovergang over reed. In het rapport staat ook dat het aannemelijk is dat de oorzaak van de

knik in de toevoerslang terug te voeren is op de werkzaamheden die medio november 2007 hebben plaatsgevonden.

NS en ProRail hebben Westo aansprakelijk gesteld voor de door hen geleden schade. Door GAB is de schade vastgesteld op (afgerond) € 340.000 voor NS en € 85.000 voor ProRail. Bedragen die 'mee lijken te vallen' als we kijken naar de foto's bij het artikel in de krant. Als gezegd, vergoedt Vivat de schade zonder erkenning van aansprakelijkheid en krijgt zij de schadevorderingen op de voor de schade aansprakelijke partijen overgedragen. Vivat dagvaart vervolgens zowel Lankhorst als SDF.

De feitelijke grondslag voor de vorderingen is dat een medewerker van Lankhorst bij het uitvoeren van de reparatiewerkzaamheden medio november 2007 onvoldoende zorgvuldigheid heeft betracht, doordat bij de reparatie een knik in de brandstofslang is ontstaan, waardoor een gevaar in het leven is geroepen ten gevolge waarvan de schade is ontstaan. De juridische grondslag ten aanzien van Lankhorst is artikel 6:170 BW (aansprakelijkheid voor een ondergeschikte) en ten aanzien van SDF primair artikel 6:171 BW (aansprakelijkheid voor een niet-ondergeschikte) en subsidiair productaansprakelijkheid.

Oordeel van de rechtbank

De rechtbank heeft op 4 oktober 2017 de vorderingen van Vivat afgewezen. Over de aansprakelijkheid van Lankhorst overweegt de rechtbank dat niet is komen vast te staan dat de knik in de brandstofslang is veroorzaakt door een fout van de medewerker van Lankhorst bij de reparatie. Bewijslevering kan achterwege blijven, omdat ook als er wel een fout zou zijn gemaakt, er geen sprake is van causaal verband tussen de fout en de schade. Over de aansprakelijkheid van SDF oordeelt de rechtbank dat Vivat onvoldoende heeft onderbouwd dat sprake is van fabrieksgarantie en van een productiefout.

Oordeel van het gerechtshof

Vivat gaat in hoger beroep. Op 13 april jl. heeft het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden een deelarrest gewezen ([ECLI:NL:GHARL:2021:3612](https://www.rechtspraak.nl/ECLI/URL/2021/3612)). Wat vindt het hof?

Het hof wijst de vordering op SDF af (en bekrachtigt dus in zoverre alvast het oordeel van de rechtbank). De monteur die de fout bij de reparatiewerkzaamheden zou hebben gemaakt is niet in dienst bij SDF en aan de vereisten voor toepassing van artikel 6:171 BW (aansprakelijkheid voor niet-ondergeschikten) is niet voldaan.

Wat betreft de vordering op Lankhorst oordeelt het hof dat het ongeval is veroorzaakt door de knik in de brandstofleiding van de tractor. Partijen zijn het erover eens dat de leiding aan de kant waar de knik zich bevond moest worden losgemaakt om de reparatie aan de versnellingsbak uit te voeren. Volgens Lankhorst betekent het feit dat haar monteur de leiding heeft losgemaakt, nog niet dat de knik toen is ontstaan. Bovendien is de tractor na de werkzaamheden op vol vermogen getest en is deze zonder problemen 100 uur intensief gebruikt. Mede gelet op dit gemotiveerde verweer van Lankhorst stelt het hof vast dat Vivat nog niet heeft bewezen dat de monteur een fout heeft gemaakt en dat daardoor de knik in de brandstofleiding is ontstaan. Het hof zal een deskundige benoemen om vragen daarover te beantwoorden.

Een deelarrest ben ik in de praktijk nog niet vaak tegengekomen. Met deze uitspraak wordt dus gedeeltelijk een einde aan het geschil gemaakt (ten opzichte van SDF) en gedeeltelijk is sprake van een tussenuitspraak (ten opzichte van Lankhorst). Een definitief oordeel over de vraag of Lankhorst schadeplichtig is, laat dus nog langer op zich wachten. Dit deel van de uitspraak laat goed het belang zien van het voeren van een goed en gemotiveerd verweer. Als een eisende partij zelf niet voldoende heeft aangevoerd, leidt dat vaak tot het afwijzen van de vordering. Hier krijgt Vivat van het hof 'nog een kans'.